

Uitvoeringsprogramma Samen met de Jeugd

Inhoudsopgave

- Bestuurlijk voorwoord
- Waarom een uitvoeringsprogramma Samen met de Jeugd?
 - o Onze ambities
 - o Hoe bereiken we onze ambities?
 - o We doen het samen
- Praatplaten uitvoeringsprogramma
- Organisatie en sturing van het uitvoeringsprogramma

Bestuurlijk voorwoord

“Ik wil als jongere gezien worden die aan zijn toekomst aan het werken is en niet als iemand met een probleem. Ik ben geen cliënt, maar een jongere, een mens.”

Deze hartenkreet van een van onze jongeren uit ons regionale jongeren netwerk zegt voor ons alles. In de jeugd(hulp) die wij in de regio Hart van Brabant organiseren moeten we kinderen, jongeren en hun ouders of verzorgers weer écht gaan zien. Kijken naar talenten en potentie en voorbij de focus op ‘het probleem’. Die ambitie en beweging hebben we in de Koers Samen met de Jeugd vastgelegd. Voor u ligt nu het uitvoeringsprogramma van deze koers.

Een uitvoeringsprogramma waar we samen met kinderen, jongeren, ouders/verzorgers en onze zorgpartners de komende jaren aan werken om de jeugd(hulp) te vernieuwen. We zijn er van overtuigd dat we alleen door samen te werken en écht naar kinderen, jongeren en hun

ouders te luisteren, het verschil kunnen maken voor onze jeugd. Het uitvoeringsprogramma is niet in beton gegoten en biedt ruimte om aan passende oplossingen, werkwijzen en vernieuwingen te werken. Daar zijn in onze regio al talloze goede voorbeelden van. We hebben de afgelopen jaren al flink aan de weg getimmerd en beginnen gelukkig niet bij nul. Het uitvoeringsprogramma loopt van 2019-2021. Hierna is het tijd voor een evaluatie van waar we staan en bouwen we weer verder. U leest dit alles in dit uitvoeringsprogramma terug. Lees het door, laat u inspireren en dan ontmoeten we u graag in de uitvoering van de opgaves!

Bestuurscommissie Jeugd, mei 2019

Waarom een Uitvoeringsprogramma Samen met de Jeugd?

In de Koers Samen met de Jeugd hebben jongeren, partners en gemeenten in de Regio Hart van Brabant een ambitie neergezet. Niet zomaar een ambitie, maar een ambitie om de Jeugd(hulp) fundamenteel anders te benaderen. Weg van standaard regels en procedures en terug naar het kind en de jongere zelf. Met al zijn dromen, mogelijkheden en talenten. Vijf bouwstenen geven richting aan deze beweging, zoals de praatplaat laat zien. In dit uitvoeringsprogramma vertalen we deze bouwstenen naar de praktijk. We hebben hiervoor vier inhoudelijke opgaves gedefinieerd waarop we de komende jaren het verschil willen maken.

Onze ambities

“Elk kind heeft het recht om gezond, veilig en prettig op te groeien. Om zijn of haar mogelijkheden te onderzoeken, te dromen, talenten te ontwikkelen en het beste in zichzelf naar boven te halen”

Dit is de ambitie van de Koers Samen met de Jeugd en dit uitvoeringsprogramma. Hier doen we het allemaal voor! Per opgave hebben we ook een ambitie geformuleerd.

Snel op de juiste plek: kinderen/jongeren wordt zo snel mogelijk de best passende zorg- en toekomstperspectief geboden, met specifieke aandacht voor de samenwerking met (huis)artsen

Wonen doe je thuis: kinderen/jongeren groeien op in een thuissituatie, met personen die dichtbij hen staan en zij vertrouwen

Ieder kind groeit veilig op: elk kind/jongere voelt zich veilig, zodat hij/zij zich zo maximaal mogelijk kan ontwikkelen, ontplooien en kan meedoen in de samenleving

Ieder kind voelt zich thuis op school: kinderen/jongeren kunnen zich ontwikkelen op school, ook als zij (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben

Hoe bereiken we onze ambities?

Voor elk thema hebben we een routekaart gemaakt hoe we beweging creëren en onze ambities willen bereiken. Op de route staan concrete projecten of pilots én ontwikkelopgaves, die de komende jaren nog meer uitwerking van ons vragen. Ook is er een onderscheid gemaakt tussen lopende opgaves en nieuwe opgaves. Met veel opgaves zijn we al aan de slag en daar bouwen we op door!

Voor de praktische uitvoering is elke routekaart verder uitgewerkt in termen van gewenste resultaten, opdrachtgever, trekker, team, samenwerking met partners en benodigd budget.

Naast de vier inhoudelijke thema's, zijn er twee andere, randvoorwaardelijke, opgaves waar we de komende jaren verder aan werken: de overgang van 18- naar 18+ en het vakmanschap van alle professionals die met kinderen en jongeren en hun ouders werken.

We doen het samen

Het verschil maken in de regio kunnen we niet alleen. In de uitvoering van de pilots/projecten en ontwikkelopgaves trekken we daarom samen met partners op. We zoeken actief naar deze samenwerking. De ene keer zal een partner een opgave voor ons uitvoeren en de andere keer werken we samen om de klus te klaren.

Minstens zo belangrijk is dat we Samen met de Jeugd werken. We kunnen wel alles zelf naar ons beste weten proberen te bedenken, maar kinderen, jongeren en hun ouders kunnen ons vaak veel beter vertellen wat er nodig is en waar wij onze aandacht op zouden moeten richten. Voor dit uitvoeringsprogramma gaan we samenwerken met een vaste adviesgroep van jongeren, die ons adviseren en spiegelen in onze ambities en plannen en met ons op onderzoek uitgaan. Dat zal soms best wat ongemakkelijk en zoeken zijn, maar dat zien we als een uitdaging. Een uitdaging om in taal die jongeren begrijpen een goed gesprek te voeren. Per thema vullen we de vaste adviesgroep aan met ervaringsdeskundige jongeren, bijvoorbeeld met de ervaring van jongeren die op school ondersteuning nodig hebben of zijn opgegroeid in onveilige thuissituaties.

Dit 'samen doen' vraagt wel iets van ons als gemeenten. Vaak zijn we namelijk ook opdrachtgever, maar samen doen vraagt nou juist van ons dat we als gelijkwaardige partners optrekken. Dit vraagt van ons een open houding, het openstaan voor nieuwe ideeën, deze waar nodig faciliteren, soms ook gewoon durven loslaten en bovenal luisteren naar wat onze jongeren en partners ons te vertellen hebben en daar samen van leren.

Elk kind heeft het recht
om gezond, veilig & prettig op te groeien.
Om zijn of haar mogelijkheden te onderzoeken,
te dromen, talenten te ontwikkelen en het
beste in zichzelf naar boven te halen.

Waarom een Uitvoeringsprogramma Samen met de Jeugd?

In de Koers Samen met de Jeugd hebben jongeren, partners en gemeenten in de Regio Hart van Brabant een ambitie neergezet. Niet zomaar een ambitie, maar een ambitie om de Jeugd(hulp) fundamenteel anders te benaderen. Weg van standaard regels en procedures en terug naar het kind en de jongere zelf. Met al zijn dromen, mogelijkheden en talenten. Vijf bouwstenen geven richting aan deze beweging, zoals de praatplaat laat zien. In dit uitvoeringsprogramma vertalen we deze bouwstenen naar de praktijk. We hebben hiervoor vier inhoudelijke opgaves gedefinieerd waarop we de komende jaren het verschil willen maken:

eind 2021

Snel op de
juiste plek

Wonen
doe je thuis

Ieder kind
groeit veilig op

Ieder kind
voelt zich thuis
op school

Dit zijn de bouwstenen uit de Koers Jeugd die als basis dienen voor het uitvoeringsprogramma

Randacht

Erbij zijn

In verbinding
werken

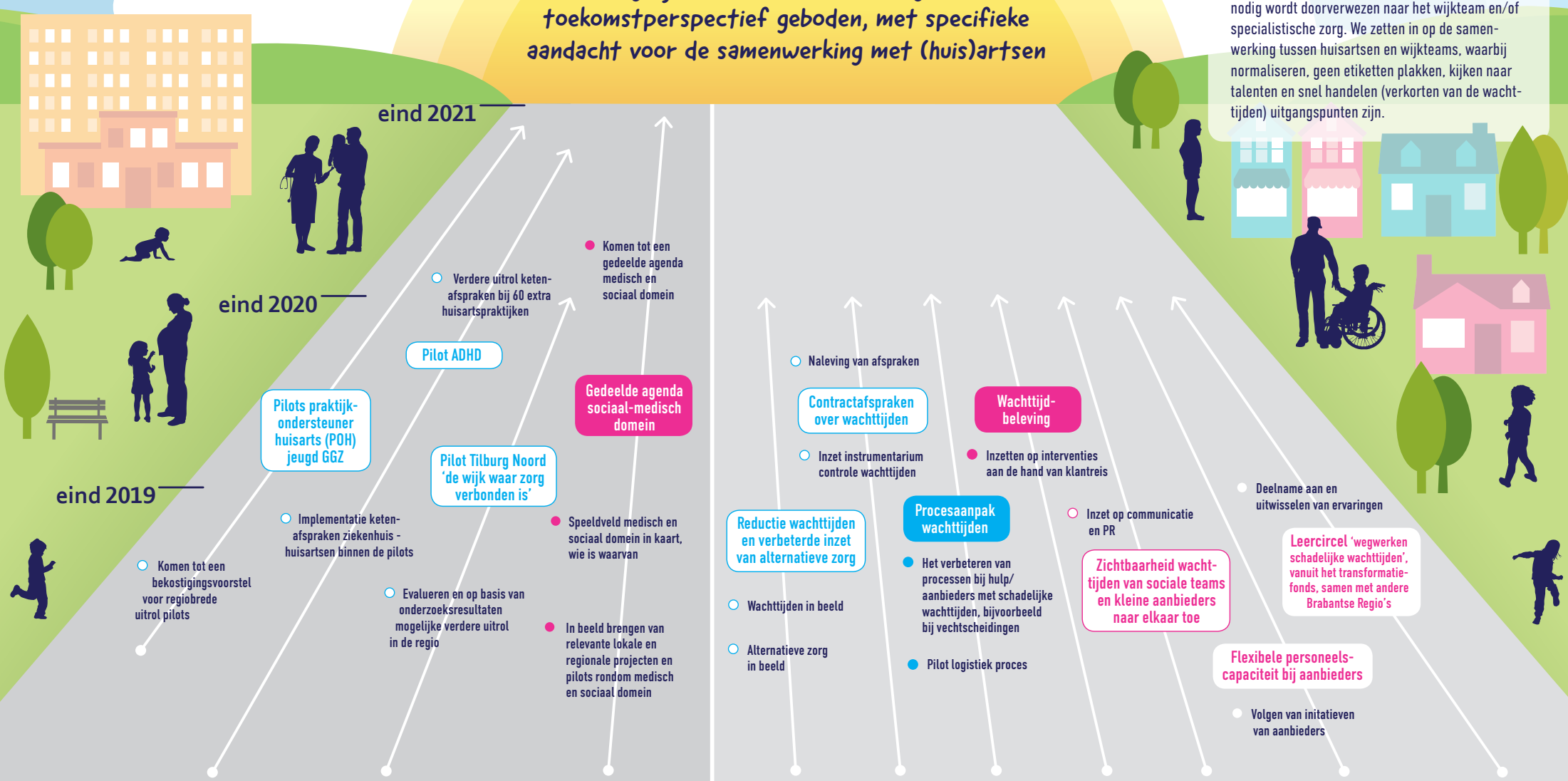
Het kind
écht zien

Veiligheid
voorop

Kleur: ■ Nieuw ■ Lopend
● Ontwikkelopgave ○ Project

Kinderen/jongeren wordt zo snel mogelijk de best passende zorg- en toekomstperspectief geboden, met specifieke aandacht voor de samenwerking met (huis)artsen

(Huis)artsen zijn belangrijke verwijzers naar jeugdhulp. We trekken, vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid, samen met (huis)artsen op om ervoor te zorgen dat kinderen/jongeren snel op de juiste plek komen. Dat kan binnen de huisartsenpraktijk, GGD of maatschappelijk werk zijn én waar nodig wordt doorverwezen naar het wijkteam en/of specialistische zorg. We zetten in op de samenwerking tussen huisartsen en wijkteams, waarbij normaliseren, geen etiketten plakken, kijken naar talenten en snel handelen (verkorten van de wachttijden) uitgangspunten zijn.

eind 2021

eind 2020

eind 2019

Pilots praktijk-ondersteuner huisarts (POH) jeugd GGZ

Pilot ADHD

Pilot Tilburg Noord 'de wijk waar zorg verbonden is'

Gedeelde agenda sociaal-medisch domein

Contractafspraken over wachttijden

Wachttijd-beleving

Reductie wachttijden en verbeterde inzet van alternatieve zorg

Procesaanpak wachttijden

Zichtbaarheid wachttijden van sociale teams en kleine aanbieders naar elkaar toe

Leercircel 'wegwerken schadelijke wachttijden', vanuit het transitiefonds, samen met andere Brabantse Regio's

Flexibele personeelscapaciteit bij aanbieders

Samenwerking medisch en sociaal domein

Wegwerken wachttijden

○ Komen tot een bekostigingsvoorstel voor regiobrede uitrol pilots

○ Implementatie ketenafspraken ziekenhuis - huisartsen binnen de pilots

○ Evalueren en op basis van onderzoeksresultaten mogelijke verdere uitrol in de regio

○ Verdere uitrol ketenafspraken bij 60 extra huisartspraktijken

● Komen tot een gedeelde agenda medisch en sociaal domein

● Speelveld medisch en sociaal domein in kaart, wie is waarvan

● In beeld brengen van relevante lokale en regionale projecten en pilots rondom medisch en sociaal domein

○ Naleving van afspraken

○ Inzet instrumentarium controle wachttijden

○ Wachttijden in beeld

○ Alternatieve zorg in beeld

● Het verbeteren van processen bij hulp/aanbieders met schadelijke wachttijden, bijvoorbeeld bij vechtscheidingen

● Pilot logistiek proces

● Inzetten op interventies aan de hand van klantreis

○ Inzet op communicatie en PR

● Deelname aan en uitwisselen van ervaringen

● Volgen van initiatieven van aanbieders

Kleur: ■ Nieuw ■ Lopend
● Ontwikkelopgave ○ Project

Kinderen/jongeren groeien op in een thuissituatie, met personen die dichtbij hen staan en zij vertrouwen

Kinderen/jongeren groeien op in een thuissituatie en krijgen dichtbij huis de hulp die zij nodig hebben. Om deze ambitie te bereiken, willen we uithuisplaatsingen en het opgroeien van kinderen/jongeren in intramurale jeugdhulpinstellingen zoveel als mogelijk voorkomen. Dit vraagt om alternatieve verblijfsvormen én ook andere, aanvullende ambulante hulp. Als er toch verblijf nodig is, dan willen we dat het leefklimaat aansluit bij de behoeften van kinderen/jongeren, zodat kinderen/jongeren zich goed kunnen ontwikkelen.

eind 2019

eind 2020

eind 2021

Ontwikkeling gezinsgerichte voorzieningen

- Verkenning alternatieve woonvormen in samenwerking met aanbieders, bijvoorbeeld pilot wooninitiatief

- Opzetten wervingscampagne gezinshuizen

- Marktanalyse om te komen tot een gunstig ontwikkelklimaat

- Kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de behoefte naar alternatieve gezinsvormen

Ontwikkeling time-out voorzieningen

- Combinaties time-outvoorzieningen pleegzorg en gezinshuizen
- Eenduidig integraal aanbod logeeropvang met een productdefinitie (respitzorg/deeltijdpleegzorg)
- Wervingscampagne pleegouders
- Inventarisatie time-outvoorzieningen (bvb. zorgoppas en gezinshuizen) en waar nodig voorzieningen opzetten

Pilot burgervoogd

- Uitvoeren en evaluatie pilot

JIM-pilot

- Uitvoering JIM in twee/drie regiogemeenten

Aanpak 0 uithuisplaatsingen

- Benutten denkracht Regionaal Expertisecentrum

Versterken verwijfsroute

- Gedeelde visie in de regio: 0 uithuisplaatsingen
- Proces om te komen tot gezamenlijke visie
- Inzet projectleider en projectmedewerker (veranderkundige vanuit aanbieders): visie uitdrager
- Aan de hand van klantreizen knelpunten inzichtelijk in verwijfsroute
- Analyse uithuisplaatsingen (redenen) en marktonderzoek alternatieve vormen (ouder uit huis ipv kind of gezinsplaatsing)

Aanpak leefklimaat verblijfsvoorzieningen

- Passend verblijf zonder doorplaatsingen of voortijdige beëindiging van verblijf

- Inzet jongerenparticipatie; ophalen ervaringen vanuit leefwereld jongeren

- Pilot kleinere groepen Sterk Huis

Uitvoering gezinsgerichte voorzieningen

Versterken thuissituatie en situatie pleeggezinnen

Minder uithuisplaatsingen/versterken verwijfsroute

Versterken leefklimaat verblijfsvoorzieningen

Kleur: ■ Nieuw ■ Lopend
● ● Ontwikkelopgave ○ ○ Project

Elk kind/jongere voelt zich veilig, zodat hij/zij zich zo maximaal mogelijk kan ontwikkelen, ontplooiën en kan meedoen in de samenleving

Ieder kind kan veilig opgroeien, zodat hij/zij zich maximaal kan ontwikkelen. We willen voorkomen dat kinderen/jongeren in onveilige situaties opgroeien. Om dit te bereiken willen we eerder en sneller signaleren waar sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld. We hebben daarbij speciale aandacht voor (vecht)scheidingen. Waar de veiligheid van kinderen/jongeren in het geding is, willen we de situatie zo snel mogelijk stabiliseren en escalaties voorkomen. Duurzaam oplossen, noemen we dat.

eind 2019

eind 2020

eind 2021

De regionale Taskforce Kindermishandeling jaagt aan

Project meldcode

Visie gefaseerde ketensamenwerking

(Een) Veilig Thuis dichtbij (pilot gemeente Hilvarenbeek)

Pilot Tilburg Noord

Regionaal programma Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Aandacht voor het kind

Vernieuwend en aanvullend aanbod op scheidingen

Scheiden en na scheiden: deskundigheidsbevordering wijkteams

Ontwikkelen van een lokaal scheidingsloket in Hilvarenbeek en Waalwijk

Digitaal scheidingsloket (wijzer scheiden)

D force, pilot Reeshof

Ouderverstoting beter in beeld

- Vergroten van bewustzijn
- Preventie en vroegsignalering
- Succesvolle aanpak implementeren
- Continue deskundigheidsbevordering van wijkteamleden naar behoefte

- De nieuwe visie gefaseerde ketensamenwerking is vertaald naar concrete werkafspraken en -processen
- Medewerkers van Veilig Thuis en de wijkteams kennen hun rollen en verantwoordelijkheden en handelen daarnaar
- Afronden en evalueren pilot

- Meldcode is geïmplementeerd

- Het veiligheidsteam is ingericht en operationeel
- Het expertisecentrum is ingericht en operationeel
- Het integraal spoedplein is ingericht en operationeel

- Versterken van de samenwerking tussen keten, zorg en straf, pilot evalueren en eventueel verbreden

- Bij scheiden staat het belang van het kind voorop; zij worden altijd gezien en gehoord. Denk aan implementatie kinderbehartiger en aandacht voor parallel ouderschap

- Aanjagen van vernieuwend aanbod voor scheidingen

- Ontwikkelen, evalueren en eventuele regionale uitrol

- Ontwikkeling van een regionaal, digitaal scheidingsloket (Wijzer-Scheiden 2.0) dat ouders bij de hand neemt in helpt in het proces van een scheiding

- Signaleren van scheidingsproblematiek door onderwijs en doorleiden naar hulp, waarbij beide ouders betrokken zijn

- Vergroten van kennis over ouderverstoting bij ketenpartners

Eerder en beter in beeld

Duurzaam oplossen huiselijk geweld en kindermishandeling

Aanpak van scheidingen, in verbinding met partners scheidingsstraat

Kleur: ■ Nieuw ■ Lopend

● Ontwikkelopgave ○ Project

Kinderen/jongeren kunnen zich ontwikkelen op school, ook als zij (tijdelijk) ondersteuning nodig hebben

Kinderen/jongeren ontwikkelen zich op school. Bij voorschoolse educatie, (speciaal) basisonderwijs en (speciaal) voortgezet onderwijs. School is een belangrijke vindplaats voor de jeugd(hulp). We willen op scholen eerder signaleren, zodat kinderen zo preventief als mogelijk en indien nodig snel de juiste hulp krijgen én zich op school kunnen blijven ontwikkelen. Hiervoor is het nodig om de aansluiting met scholen te verbeteren en afspraken te maken over 'grijze gebied' in de verantwoordelijkheden tussen onderwijs en jeugdhulp.

eind 2021

Gezamenlijke uitvoeringsplannen Koers jeugd en Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

- Uitwerken pilots SO i.s.m. Stichting Biezonderwijs en Samenwerkingsverband PO

eind 2020

Gedeeld eigenaarschap over grijs gebied op bestuurlijk niveau

- Adviesfunctie voor toegang over grijs gebied

- Uitwerken pilots VSO i.s.m. Stichting Biezonderwijs en Samenwerkingsverband VO

- Verkennen met onderwijs en gemeenten van grenzen wet passend onderwijs en wet jeugdhulp, zodat consensus is over grijze gebied 2019

- Overzicht producten grijs gebied

- Uitwerken pilots VO i.s.m. Samenwerkingsverband VO

eind 2019

Gezamenlijke bestuurlijke opdracht onderwijs jeugdhulp formuleren en besluitvorming op diverse tafels (ODGO's) 2019

Expertise grijs gebied onderwijs-jeugdhulp

Lopende initiatieven/pilots evalueren en borgen/uitrollen

Preventieve inzet zorg op locatieniveau

Preventieve inzet zorg

- Krachtenveldanalyse regio HvB (onderwijs, gemeenten, samenwerkingsverbanden, overlegstructuren onderwijs en gemeenten) in praatplaat 2019

- Duidelijke processtappen in uitvoeringsplannen voor 2019 - 2020 - 2021

- Met onderwijs bespreken of huidige zorgstructuur passend is

- Pilots gezamenlijke gefinancierde ondersteuning op lokaal of schoolniveau, op basis van data en kennis uitwerken

- Transformatie ZIO OC Leijpark en De Bodde

- Op basis van data-analyse (jeugdhulpgebruik, gekoppeld aan school) scholen selecteren voor verder onderzoek

- Data-analyse jeugdhulpgebruik verrijken met data en kennis vanuit onderwijs 2019

- Grenzen van passend onderwijs en jeugdwet in kaart

- Pilot Kompas
- Pilot Kombi
- Pilot ZIO kleuterklassen OC Leijpark 2019

Huidige basiszorgstructuur in kaart

- Verkennen hoe de zorgstructuur op scholen nu is (in praatplaat)

Uitval en thuiszitters voorkomen

- Implementatie thuiszitterspacten en VSV maatregelen

- Uitdenken inzet preventieve specialistisch zorg SO obv data en kennis op locatieniveau

- Uitdenken inzet preventieve specialistisch zorg VSO obv data en kennis op locatieniveau i.s.m. Stichting Biezonderwijs

- Uitdenken inzet preventieve specialistisch zorg VO obv data en kennis op locatieniveau

Duidelijkheid in verantwoordelijkheden
Passend onderwijs en gemeenten

Sneller signaleren en handelen

Transformatie van zorg op basis van data en kennis

Organisatie en sturing van het uitvoeringsprogramma

Een 'lean en meane' aansturing van het programma

We gaan voor dit uitvoeringsprogramma geen kerstboom van een organisatie optuigen en sluiten aan bij bestaande overleggen en besluitvormingslijnen.

De organisatie ziet er als volgt uit:

ROL	OMSCHRIJVING/TAKEN ROL	WIE
Opdrachtgever	<ul style="list-style-type: none"> • Opdrachtgever en sponsor van het uitvoeringsprogramma • Intern en extern uitdragen van het uitvoeringsprogramma • Beslissen over inhoud en budget van het programma • Informeren van raden en sociale adviesraden 	Bestuurscommissie Jeugd en gemandateerd aan kartrekkers
Aanspreekpunt voor het gehele uitvoeringsprogramma	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliterend en ondersteunend • Verbinden van thema's, grote lijn bewaken • Coach on the job / sparringspartner van de trekkers voor voortgang en andere manier van werken (partners en jongeren, vanuit de bouwstenen) • Verantwoordelijk voor terugkoppeling naar bestuurscommissie / gemeenteraden en sociaal adviesraden • Communicatie over voortgang naar andere regio's en landelijk programma • Communicatie over uitvoeringsprogramma in afstemming met communicatieadviseur 	Nog aan te stellen
Thematrekkers voor de vier thema's (combi van AO-lid en collega van de gastheer-gemeente Tilburg)	<ul style="list-style-type: none"> • Overzicht op de opgaves binnen het thema • Voortgang bewaken en bewaken van capaciteit/inzet projectleiders • Denken en werken vanuit de bouwstenen • Zorgen voor terugkoppeling naar AO/bestuurscommissie • Sparringspartner voor de projectleiders 	<i>Wonen doe je thuis</i> – Gabrielle van der Zalm (Oisterwijk) en Stef van Kessel (Tilburg) <i>Thuis op school</i> – Peggy Emmerink (Goirle), Marjan Sol (Waalwijk) en Tanja Verhoeven (Tilburg) <i>Ieder kind groeit veilig op</i> – Jetske Zijlstra (Tilburg), Yvette Smeets (ABG-gemeenten) <i>Via de (huis)arts snel op de juiste plek</i> – Gwen Kriekaard (Hilvarenbeek), Ivon Groot-Kolsteren (Dongen), nog in te vullen (Tilburg)
Projectleiders (bij voorkeur niet dezelfde mensen als de trekkers)	Verantwoordelijk voor de uitvoering van pilots/projecten/ontwikkelopgaves	
Communicatieadviseur	Overall communicatie en branding en communicatieadvies per thema	Nog in te vullen

We kijken nog hoe we de organisatie, ook samen met jongeren en onze partners, het beste kunnen organiseren. Voor de besluitvorming en het informeren van gemeentebestuur en -politiek wordt aangesloten bij het AO Jeugd, de bestuurscommissie en organiseren we regionale bijeenkomsten voor raadsleden en sociale adviesraden.

Sturing binnen het programma

Naast dat de voortgang op inhoud en budget van het programma bewaakt wordt, willen we ook weten of datgene wat we doen effect heeft en/of we onze ambities bereiken. We werken hiervoor data-gestuurd en richten een effect- en rendementsmeting voor het programma in. Ook hebben we aandacht voor de nieuwe rol die het trekkerschap gaat vragen en we pakken hiervoor tijd en ruimte om te leren en reflecteren.

Tot slot

Met dit uitvoeringsprogramma laten we zien hoe we aan de slag zijn met de Koers Samen met de Jeugd. Onze regio is volop bezig om ervoor te zorgen dat kinderen gezond, veilig en prettig kunnen opgroeien. We kijken ernaar uit om samen met kinderen, jongeren, ouders en partners verder invulling te geven aan onze ambities!

Bestuurscommissie Jeugd, mei 2019

Uitvoeringsprogramma
Samen met de Jeugd